

Billighetserstatning

til samer og kvener som tapte
skolegang under 2. verdenskrig

Samer og kvener som tapte skolegang under 2. verdenskrig kan nå søke om billighetserstatning

Mange samer og kvener som mistet skolegang under 2. verdenskrig vil nå kunne få billighetserstatning. Dette ble bestemt av Stortinget 4. april i år, som da sluttet seg til regjeringens forslag i St.meld. nr. 44 (2003–2004) *Erstatningsordning for krigsbarn og erstatningsordninger for romanifolk/tatere og eldre utdanningskadelidende samer og kvener.*

Mange samer og kvener som mistet skolegang under 2. verdenskrig og som heller ikke fikk opplæring på sitt eget morsmål som en følge av fornorskingspolitikken, har ikke lært seg å lese og skrive på sitt eget morsmål. Mange kan heller ikke lese og skrive på norsk. Søknader om billighetserstatning på bakgrunn av dette har tidligere blitt avslått. Årsaken til det er at det vanligvis ikke gis erstatning på grunn av forhold som skyldes krig eller fornorsking.

Regjeringen og Stortinget har nå lagt til grunn at samer og kvener som både tapte skolegang som følge av krigen, og som ikke fikk opplæring på eget morsmål på grunn av fornorskingspolitikken, er en gruppe som må anses for å ha kommet særlig uheldig ut. Billighetserstatningsordningen er derfor nå tilpasset, slik at det likevel er mulig for denne gruppen å få erstatning.

Hva er vilkårene for å få billighetserstatning?

Det er tre vilkår som må være oppfylt for å få billighetserstatning etter denne ordningen:

- Skolegangen må være tapt under krigsårene eller rett etterpå som en direkte følge av krigen.
- Ordningen gjelder bare personer som hadde samisk, kvensk eller finsk som morsmål, og som heller ikke behersket norsk da de begynte på skolen.
- Man må ha tapt minst 1,5 års skolegang. I denne beregningen skal også en eventuell etterskolering tas med. Dette betyr at dersom man til sammen har fått mer enn fem og et halvt års skolegang når man legger sammen opprinnelig skolegang og det man fikk som etterskolering etter krigen, vil man ikke ha rett til billighetserstatning.

Alle disse vilkårene må være oppfylt.

Hvordan søker man?

Mange av samene og kvenene som tapte skolegang kan ha behov for hjelp til å skrive søknader om billighetserstatning. Dersom man ikke har familie eller andre som kan hjelpe, vil kommunen der man bor gi hjelp til de som ønsker det. Det er ikke nødvendig å ta kontakt med advokat.

Søknader om billighetserstatning skal sendes til:

Justissekretariatene

Pb 8027 Dep

0030 OSLO

Telefon: 22 99 13 25

Det enkleste er å benytte søknadsskjema, som man kan få ved å henvende seg til kommunen der man bor, eller ved å kontakte Justissekretariatene. Dersom man har tilgang til internett kan søknadsskjema også hentes på www.justissekretariatene.no.

Hva skal søknaden inneholde?

Følgende opplysninger bør være med i søknader om billighetserstatning:

- Fullt navn, eventuelt også tidligere navn, fødselsdato, postadresse og telefonnummer
- Fødested
- Mors og fars navn og fødselsdato
- Navn på skole man gikk på/skulle ha gått på
- Når og hvor lenge man gikk på skole, inkludert etterskolering etter krigen
- Morsmål
- Opplysning om man behersket norsk da man begynte på skolen
- Bankgiro- eller postgirokonto

Hva hvis man allerede har søkt?

Personer som tidligere har søkt om billighetserstatning gjennom Foreningen USKAV i Kautokeino, Foreningen Tapt Skolegang i Karasjok eller Foreningen Tapt Skolegang i Nesseby, trenger ikke søke på nytt. Det er tilstrekkelig at man selv eller foreningen bekrefter at søknaden fremdeles er aktuell. Dersom søknadene mangler opplysninger vil Justissekretariatene ta kontakt for å få utfyllende opplysninger, dersom det er behov for det. Justissekretariatene vil også kunne innhente utfyllende opplysninger fra andre som har søkt om billighetserstatning etter 1. januar 2004.

Man kan også selv sende inn tilleggsopplysninger til en tidligere søknad dersom søknaden mangler opplysninger.

Søknader om billighetserstatning som er sendt til et departement etter 1. januar 2004, har blitt sendt videre til Justissekretariatene til behandling.

Utgitt av :

Kommunal- og regionaldepartementet
Same- og minoritetsavdelingen
Postboks 81 12 Dep., 0032 Oslo
Telefon: 22 24 71 75
E-post: postmottak@krd.dep.no

Offentlige institusjoner kan bestille flere
eksemplarer av denne publikasjonen fra:

Statens forvaltningstjeneste
Kopi- og distribusjonsservice
www.publikasjoner.dep.no
E-post: publikasjonsbestilling@ft.dep.no
Telefaks: 22 24 27 86

Oppgi publikasjonskode: H-2181 B

Design: Lysvold Design

Trykk: Kopi- og distribusjonsservice 09/2005 – opplag 2300